

'Het moet altijd maar extremer' - 28/08/2010

Er ging deze zomer geen week voorbij of een landgenoot liet het leven bij een avontuurlijke sport. Waarom vielen er zoveel slachtoffers? Onder meer omdat bergbeklimmen, ULM-vliegen of kitesurfen nooit zo toegankelijk geweest zijn als vandaag. 'Maar zonder de juiste voorbereiding en ervaring is dat levensgevaarlijk', waarschuwt Els Van Haever, organisator van avonturenreizen. ElineBergmans

Een weekje rotsklimmen in de Pyreneeën of kitesurfen aan de Atlantische kust, wie zin heeft, kan vandaag nog vertrekken. Voor een prikje koop je een hele uitrusting en via het internet huur je met enkele muisklikken een bungalow in de bergen. Avontuurlijke sportvakanties zitten al langer in de lift en kenden tien jaar geleden een heuse piek. 'Toen waren extreme sporten eerder een *underground*-fenomeen', zegt trendwatcher Herman Konings. 'Snowboarden en kitesurfen hoorden bij muziekkzender mtv en bij hippe jongeren. Er ging een erotische uitstraling van uit.'

Vandaag zijn de sporten veel meer ingeburgerd in de maatschappij. 'Iedereen doet vandaag aan *extreme fitness*', zegt Herman Konings. 'Niet alleen hippe jongeren zijn op zoek naar extreme kicks. Het is iets voor alle leeftijden en alle sociale klassen geworden. Avontuurlijke sporten zijn betaalbaar en toegankelijk. Zelfs in *Vlaanderen Vakantieland* komen ULM-vliegen en rotsklimmen aan bod.'

Populariteit neemt toe

Uit cijfers van Bloso (waarin alleen gesubsidieerde sportfederaties opgenomen zijn) blijkt dat bergbeklimmen bijvoorbeeld sterk aan populariteit toeneemt. In 2002 waren er 8.816 leden en vorig jaar al 10.469. Het aantal duikers blijft met ongeveer twaalfduizend leden dan weer wel stabiel. Een andere avontuurlijke sport als waterskiën is in zeven jaar verdubbeld in populariteit: van 2.723 naar 5.364 leden. 'Hoe meer er aan waaghalzerij gedaan wordt, hoe meer ongevallen er gebeuren. Dat is de wet van de grote getallen', zegt Herman Konings.

'Toch blijven klassiekers als voetbal, fietsen en gymnastiek met stip de meest beoefende sporten', zegt Renaat Philippaerts, hoofddocent van de vakgroep bewegings- en sportwetenschappen aan de universiteit Gent. 'Daarin gebeuren ook veel ongelukken, maar het zijn doorgaans lichtere blessures die minder aandacht krijgen. De gescheurde kruisbanden van een voetballer zijn nu eenmaal niet zo spectaculair als de verwondingen van een klimmer die van een rots valt.'

Maar volgens Philippaerts is het feit dat de sporten minder bekend en minder worden beoefend ook een van de redenen dat er zoveel ongelukken gebeuren. Zoals gezinnen vroeger één week per jaar op wintersport gingen, gaan ze nu op extreme zomersport. 'Wie niet sport en zeven dagen per jaar de bergen in gaat, loopt veel kans op blessures. Ook al denken mensen die al voor de vierde keer gaan skiën dat ze al veel ervaring hebben', zegt Philippaerts. 'Ik kan me voorstellen dat die nieuwe sporten met hetzelfde probleem te kampen hebben.'

Dat bevestigt ook Els Van Haever, zaakvoester van *Poco Loco Adventures* die avontuurlijke bergvakanties organiseert. 'Omdat avonturenvakanties zo toegankelijk zijn geworden, verliezen mensen de risico's uit het oog', zegt Van Haever. 'Ze steken hun eigen avonturentrip in elkaar: boeken een huisje, huren de uitrusting en trekken zonder gids de bergen in. Zonder ervaring en zonder voorbereiding is dat levensgevaarlijk. Ze onderschatten de gevaren van de natuur die bijzonder onvoorspelbaar is.'

Niet meer kamperen

Volgens Els Van Haever moet er wel een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de onvoorzichtige waaghalzen en ervaren klimmers zoals bijvoorbeeld Chloé Graftiaux die vorige week omkwam. 'Een rots die afbrokkelt, is niet te voorzien. Dat is nu eenmaal een risico van de sport', zegt Van Haever. 'Toch zijn die ongevallen eerder zeldzaam. Het aantal onervaren klimmers daarentegen dat in de problemen komt door roekeloos gedrag, is veel en veel groter. Mij is het ook al opgevallen dat er deze zomer opvallend veel ongelukken gebeurd zijn. Daardoor niet altijd met dodelijke afloop, maar zwaargewonde klimmers halen niet altijd het nieuws.'

'Extreme sporten moeten altijd maar extremer', zegt Herman Konings. 'Grenzen blijven opschuiven. Deze generatie is opgegroeid met het idee dat er geen beperking staat op wat je met je leven kunt doen. Door vijfhonderd digitale tv-zenders en supersnel internet is de wereld zo dichtbij gekomen dat alles binnen handbereik lijkt. De kinderen die voor hun tiende al met hun ouders in New York zijn geweest, is ontelbaar. Als die kinderen vijftienvijf worden, willen ze niet meer gaan kamperen in Zuid-Frankrijk. Ze tasten hun grenzen af en gaan op zoek naar extremen. Maar als je steeds extremer gaat, ga je onverantwoorde risico's nemen. En dan kunnen ook de gevolgen extreem dramatisch zijn.'